

“Seyahat etmek, hayal gücümüzü gerçeklerle dengeler ve bazı şeylerin nasıl olduğunu düşünmek yerine onları görmemizi sağlar.” S. Johnson

PRİZREN GEZİ REHBERİ;

Prizren benim Balkan turumun Üsküp’ten sonraki durağıydı. Prizren’den sonra otobüsle başkent Priştine’ye geçtim ve ülkeye dönüşüm de Priştine’den oldu. Eğer halen aklınızda netleşmiş bir rota yoksa size de bu şekilde yapmanızı tavsiye ederim çünkü Priştine’den dönüşler daha uygun fiyatlı oluyor. İki şehir arasında sürekli otobüs seferleri düzenleniyor, kolayca Priştine’ye gidebilirsiniz. Tabi tam tersini yapmanız yani son durak olarak Üsküp’ü seçip oradan uçakla dönüş yapmanız veya turun ilk şehri Priştine olarak seçmeniz ve ilk oraya gitmeniz de mümkün.

Kosova denilince ilk akla gelen şehir genellikle Prizren oluyor. Başkent Priştine pek tavsiye edilmez ama bana sorarsanız her ikisi de görülmesi gereken ayrı güzelliklere sahip. Eğer Balkan turu için geniş bir zaman ayırmışsanız mutlaka Priştine’yi de 1-2 gün gezin derim. Her neyse şimdi konumuz Kosova’nın incisi olan Prizren. Ülkenin en güzel şehri burası, küçük ama çok etkili. Eğer Priştine Ankara ise Prizren’i de İstanbul olarak düşünebilirsiniz. Balkanlar rotası planlarken Prizren’i en üstlere koymanızı tavsiye ederim, bu şehir olmadan yapılan bir Balkan turu bence eksik kalmış olur. Hem ucuz hem gezmesi kolay hem de kendinizi adeta bir Anadolu şehrinde hissedeceğiniz, Osmanlıdan kalan birçok esere ev sahipliği yapan ve neredeyse her yerinde Türkçe konuşan insanları görebileceğiniz müstesna bir Balkan şehri. Tüm Balkan şehirleri arasında en fazla Türk kökenli insanın yaşadığı şehirlerden birisi olarak biliniyor. Bir ucundan diğer ucuna yürümek 20 dakika sürüyor yani küçücük, minicik bir şehir. Gezilecek yerlerin hepsi yan yana ve 1 günde her yerini gezmeniz mümkün ama 1 günde bu şehre doyabileceğinizi düşünmüyorum. Şöyle dinlene dinlene, temiz havasını soluya soluya iki güne yayarak gezin derim.

ULAŞIM: Yukarıda da bahsettiğim gibi Prizren benim Üsküp’ten sonraki, Priştine’den önceki durağımdı. Hangi sıraya koyacağınız tamamen size kalmış ama bana göre en mantıklı seçeneklerden birisi bu. Eğer ülkeye Kosova’dan dönüş yapacaksanız son durağınız mecburen Priştine olacak zira Prizren’de havalimanı yok. Diğer Balkan şehirlerine göre Priştine’nin biletleri daha uygun, bu yüzden siz de benim gibi Priştine’den başlamayı veya Priştine’den dönmeyi düşünebilirsiniz. Priştine için tek yön bilet fiyatları ortalama 350-400 Lira dolaylarında ve Balkan ülkeleri için en iyi alternatifiniz **Pegasus Havayolları**.

Eğer özel aracınızla veya kiralık araç ile gezmiyorsanız Prizren için tek alternatifiniz otobüs. Dilerseniz Üsküp’ten dilerseniz de Priştine’den otobüs veya minibüs ile kolayca Prizren’e

ulaşabilirsiniz. Prizren ve Priştine şehirleri arasında her yarım saatte bir otobüs kalkıyor. Otobüs biletini her iki şehrin terminalinin içinde bulunan bilet gişelerinden satın alabilirsiniz. Mesafe yaklaşık 90 km ve yolculuk 1.5 saat sürüyor. Eğer Prizren'e Priştine'den otobüsle geçecekseniz, Priştine otobüs terminalinde Prizren otobüsleri 5 numaralı perondan, Prizren otobüs terminalinde ise 1 numaralı perondan hareket ediyor, aklınızda bulunsun. Prizren'den Priştine otobüsle 3 Euro ama Priştine'den Prizren 4 Euro, çok garip. Prizren'de otobüs terminali ile şehir merkezi arası uzaklık yaklaşık 20 dakikalık bir yürüme mesafesinde. Çantanız ağır değilse yürüyerek konaklayacağınız yere gidebilirsiniz. Kosova, Balkan turu yapanların genellikle Kuzey Makedonya'dan sonraki durağı oluyor, eğer sizin planınız da böyle ise Üsküp-Priştine veya Üsküp-Prizren biletlerini <https://www.balkanviator.com/tr/> , <https://www.busbud.com/> ve <https://busticket4.me/> adreslerinden satın alabilirsiniz. Dilerseniz bu adreslerden otobüs seferlerini öğrenebilir, ardından terminal içerisinde bulunan gişeden de biletinizi alabilirsiniz. Biletinizi online alırsanız mutlaka çıktısını yanınızda bulundurun derim çünkü genellikle otobüs kaptanları telefonda gösterilen biletlere itibar etmiyor.

Üsküp'ten kalkan çoğu otobüs direkt olarak Priştine'ye gidiyor, bazıları ise önce Prizren'e uğrayıp ondan sonra Priştine'e doğru devam ediyor. Yani Üsküp'ten Priştine'ye otobüsle gitmek çok kolay, hemen hemen 2 saatte bir Albus firmasına ait otobüsler kalkıyor ve bilet fiyatı 5 Euro. Eğer Prizren'e gitmek istiyorsanız internetten araştırmanız veya Üsküp otogarına gidip bizzat sorarak öğrenmeniz gerekiyor. **Vector Tours** firması Prizren-Üsküp arasında sefer düzenliyor ama saatlerini net olarak öğrenmenizde fayda var. Ben Üsküp'ten Prizren'e **Gazmend Turist** isimli bir firmaya ait 15 kişilik minibüsle geçtim ve bilet fiyatı olarak da yaklaşık 6 Euro ödedim. Bu firma Prizren üzerinden Priştine'ye gidiyor ve gayet de hızlı bir ulaşım oluyor, aklınızda bulunsun. Benim bindiğim aracın sürücüsü Türk'tü ve sohbet ede ede gittik. Yolculuk gümrük dahil yaklaşık 1.5-2 saat civarı sürüyor. Kosova gümrüğüne geldiğimizde sürücü pasaportları topladı, gümrük polisine götürdü ve damgalatıp geri getirdi yani hiçbirimiz minibüsten inmedik. Zaten şoförümüz sürekli gidip geldiği için artık polislerle ahabap olmuş, 2 dakikada halledip geliyor. Polisler bizim aracımızdan kimseyi özellikle yanına çağırıp herhangi bir sorgu yapmadı ama son zamanlarda duyduğuma göre bir şeyler koparırsız umuduyla Türk vatandaşlarına sorun çıkarabiliyorlar, bu yüzden seyahat etmeden önce yanınızda mutlaka göstermelik de olsa bir dönüş bileti çıktısı ve konaklama rezervasyonu bulunsun.

KONAKLAMA: Prizren çok küçük bir şehir o yüzden nerede konaklarsanız konaklayın her türlü şehir merkezine ve gezilecek yerlere yakın bir yerde olacaksınız. Ben gezilerimde konaklama ile alakalı pek fazla konfor bekleyen birisi olmadığım için mümkün mertebe hostellerde kalmayı tercih ediyorum, sizlere de şayet seyahatinizin düşük bütçeli olmasını istiyorsanız kesinlikle bu yöntemi tavsiye ederim. Şehir merkezi denilen yer Şadırvan Meydanı yani Taş Köprü'nün olduğu bölge ve aradığınız her şey bu bölgede. Ben **City Hostel Prizren** isimli hostelde kaldım ve kesinlikle memnun ayrıldığımı söyleyebilirim. Hostelin sahibi de gençliğinde birçok ülkeyi gezip görmüş bir insan, eğer seyahat ile alakalı sohbet edecek

birisini ararsanız fazla uzağa gitmenize gerek yok. Kendisi Türkçe bilmiyor ama iyi derecede de İngilizce biliyor. City Hostel şehir merkezine yani Şadîrvan Meydanı'na yaklaşık 5 dakikalık yürüme mesafesinde. İmkân açısından oldukça iyi. Odalar, banyolar, ortak alanlar vs. tertemiz. Hepsinden önemlisi hoş bir şehir manzarasına sahip, geniş bir terası var. Temiz havada kahvaltınızı yapabilir veya çayınızı içebilirsiniz. Ben gecelik 9 Euro ödemiştîm, belki biraz zam gelmiştir ama en fazla olacağı da 10-11 Euro diye tahmin ediyorum. Bu hosteli hem fiyat hem imkanlar açısından kesinlikle tavsiye ederim, zaten şehirde bulunan en iyi seçeneklerden birisi. Diğer hostel seçeneklerini <https://www.hostelworld.com/1/> adresinden ve otel seçeneklerini ise <https://www.booking.com/> adresinden kontrol edebilirsiniz.

YEME-İÇME: Priştine rehberinde de bahsettiğim üzere Kosova genelinde yeme-içme ile alakalı çok fazla spesifik alternatif yok. En ünlü yemekleri İnegöl köfte gibi yapılan, adına **ćevapi** ya da **ćevapčići** denilen kebab. Aynı köfteyi yassı şekilde de yapıyorlar, adı **pljeskavica**. Büyük bir hamburger köftesi gibi düşünün. Bence her ikisinin de lezzeti aynı. Zaten bu köfteler genel olarak Balkanların en meşhur yemeği. Taş Köprü'nün etrafında yemek yiyebileceğiniz birçok restoran var. Köfte için özellikle bir yer tavsiye etmeme gerek yok zira hangisi daha kalabalıksa bilin ki orası daha meşhur. Ben köfteyi **ALHAMBRA (Te Syla)** isimli restoranda yedim ve gayet lezzetliydi diyebilirim. Fiyatı içeceklerle beraber 4 Euro diye hatırlıyorum ve sanıyorum en meşhur restoran da burası. Pizza için **BESKA** isimli pizzacıyı kesinlikle tavsiye ederim, zaten hatırladığım kadarıyla başka pizzacı yok. Biraz pahalı bir yer ama alacağınız lezzet kesinlikle vereceğiniz paraya değer. Pizza çeşitleri içeceklerle beraber 10-12 Euro civarında. Bir diğer popüler yemek de sucuk ızgara, zaten Prizren'in el yapımı sucuğu çok meşhur. Onu da taş köprüye bakan restoranların birinde, manzara eşliğinde deneyebilirsiniz, fiyatı 3-4 Euro civarı. Dediğim gibi; yeme-içme için fazla uzağa gitmenize gerek yok, neredeyse tüm restoranlar şehrin merkezi kabul edilen Şadîrvan Meydanı'nda yani Taş Köprü çevresinde konumlanmış. Garsonların neredeyse hepsi Türkçe biliyor, sipariş verirken kesinlikle zorlanmayacaksınız.

ALİŞVERİŞ: Priştine rehberinde de bahsettiğim üzere Kosova'dan buzdolabı magneti haricinde alabileceğiniz hediyelik eşyalar; **Hyjnesha** bibloları ve **plisi**. Hyjnesha, 1956 yılında Kosova yakınlarındaki Pretoria olarak bilinen bir değirmen sahasında bulunan, Neolitik döneme yani 4 bin yıl öncesine ait, bereketi ve doğurganlığı simgeleyen, iyi korunmuş bir pişmiş toprak heykelciği ve deyim yerindeyse artık ülkenin simgesi haline gelmiş. Nereye giderseniz gidin karşınıza çıkıyor. Plisi ise beyaz keçeden yapılan ve genellikle üzerinde Kosova bayrağı olan, bizim takke diye tabir ettiğimiz şapkalar. Bir diğer seçeneğiniz ise yöresel diyebileceğimiz üzüm, armut ve ayva rakıları. Eğer ilginizi çekiyorsa, unutulmaya yüz tutmuş **telkâri** sanatı ile yapılan takılar da iyi bir alternatif olabilir. Bunlar Kosova'ya özgü alternatifler, özellikle Prizren için önerebileceğim tek şey buzdolabı magneti. Prizren'de alışveriş merkezi yok, hediyelik eşya için ufak tefek şeyler alabileceğiniz yerler; Şadîrvan Meydanı ve Sinan Paşa Camii'nin avlusunda göreceğiniz küçük tezgâhlar.

GECE HAYATI: Prizren çok küçük, kendi halinde bir şehir o yüzden burada gece hayatı ile alakalı pek fazla beklentiniz olmasın. Eğlence sektörü genel olarak nehir kenarında göreceğiniz kafelerde oturup bir şeyler içme üzerine kurulu ama yine de DJ performansı olan ve dans edebileceğiniz bir yer arıyorsanız Şadırvan Meydanı'nda bulunan **Xbar Prizren** sizin için iyi bir tercih olacaktır. Yine aynı meydanda yer **Qarshia** isimli cafe-bar da gayet popüler bir mekân diyebilirim. Yaz aylarında giderseniz teras bölümünde oturma şansı da bulabilirsiniz. Yine yaz aylarında ön tarafında toplanan ve içkisini yudumlayan insanları görebilirsiniz. **Check-in pub** hafta sonları küçük çaplı partiler düzenlenen popüler bir mekân. **Barcode prizren** ise canlı müzik yapan grupların sahne aldığı bir bar. Özetle; gece hayatı ile alakalı Prizren'in size sunacağı seçenekler bunlar. Eğer gürültülü bir yer olmasını istemiyorsanız, akşam olunca yemeğinizi yiyin ve nehir kenarında, özellikle terası olan mekanlardan birine oturun derim.

PRİZREN GEZİLECEK YERLER;

Bistriça (Akçasu) Nehri kenarına, yemyeşil dağların arasına kurulan Prizren, tam beş asır boyunca Osmanlı hakimiyetinde kalmış bir şehir, bu yüzden nereye baksanız Osmanlı'dan bir iz göreceksiniz. Balkan şehirleri genelinde en fazla Türk nüfusunun olduğu şehirlerden birisi. Gençler pek bilmesede özellikle 30 yaş üzerinde olanların çoğu Türkçe biliyor. Her türlü ihtiyacınız ile alakalı mutlaka Türkçe konuşabileceğiniz birilerini bulabilirsiniz. Hatta şehrin birçok yerinde Türkçe tabelalar da göreceksiniz. Kısaca Türkiye sınırları içerisinde olmayan ama kendinizi evinizde hissedebileceğiniz nadir şehirlerden birisi. Her ne kadar gezilip görülecek yerler açısından fazla bir seçenek sunamasa da, hem şehrin hem de insanların samimiyeti eminim gönlünüzü fethedecektir.

Prizren'de gezilecek yerlerin birçoğu yukarıda da bahsettiğim gibi Şadırvan Meydanı'nın etrafında toplanmış. Sadece birkaç farklı yer bu meydana 10-15 dakika yürüme mesafesinde bulunuyor. Bir de şehir kalesi epey yüksekte konumlandığı için hem inmek hem de çıkmak vakit alıyor, gün planlamanızı buna göre yapmanızı öneririm. Toplu taşıma kullanmanıza gerek yok, her yere yürüyerek kolayca ulaşabilirsiniz. Şehir hızlı bir tur ile 1 günde gezilebilir ama ben iki gün kalmanızı ve şehrin tadına varmanızı öneririm.

Sinan Paşa Camii: Prizren'de görmeniz gereken ilk yapı; mimari güzelliği ile göz kamaştıran ve konum itibari ile de şehrin merkezinde yer alan Sinan Paşa Camii. Dönemin Bosna Beylerbeyi olan Sinan Paşa tarafından, 1615 yılında yaptırılmış ve 2011 yılında ise TİKA tarafından kapsamlı bir restorasyondan geçirilmiş. Rivayete göre 2. Dünya Savaşı esnasında depo olarak kullanılan cami, bir dönem Doğu Dillerinde El Yazma Eserleri Müzesi olarak görev yapmış ve en nihayetinde 1993 yılında tekrar ibadete açılmış. Kentin en yüksek minareye sahip camisi ayrıca hem iç duvarlarında hem de dış cephesinde göreceğiniz el işi süslemeleri ile tüm Balkanlar genelinde görebileceğiniz en güzel camilerden birisi. Aynı zamanda Kosova

genelinde de Türkçe vaaz verilen tek cami olma özelliğine sahip. Konumu ve eşsiz mimari güzelliği ile şehrin simgesi haline gelmiş durumda. Caminin hemen arkasında dilerseniz soluklanabileceğiniz dilerseniz de seyyar satıcılardan hediyeelik eşya alabileceğiniz güzel bir park mevcut, burayı da mutlaka görmelisiniz.

Taş Köprü: Şehrin simge yapılarından bir diğeri de inşa tarihi tam olarak bilinmeyen, Sinan Paşa Camii'nin hemen karşısında, Bistrica (Akdere) Nehri üzerinde kurulu olan tarihi 3 gözlü Taş Köprü'nün aslına sadık kalınarak yapılan bir örneği diyebileceğimiz köprü. Burada bulunan eski köprünün 15. Yy ortalarında kesme taşlar kullanılarak yapıldığı düşünülüyor. Yapılan ilk köprü 1979'da yaşanan sel felaketinde yıkılınca Yugoslav Hükümeti 1982 yılında yerine aslına uygun olarak günümüzde göreceğiniz yeni köprüyü yaptırmış. Köprünün etrafında kafeler ve restoranlar, hemen karşısında ise Türkiye Cumhuriyeti Başkonsolosluğu bulunuyor. Arka tarafında Sinan Paşa Camii ve Prizren Kalesi görüldüğü için fotoğraf çekmek veya çekinmek isteyenlerin en popüler yeri burası.

Şadırvan Meydanı: Burası şehrin ana meydanı, hem yerel halk hem de şehri gezmeye gelen turistlerin buluşma noktası. Adını eskiden burada bulunan, Osmanlıdan kalma sekizgen formda inşa edilen şadırvandan alıyor ancak günümüzde sadece çeşmesi ve adı kalmış durumda. Tam anlamı ile şehrin kalbi diyebiliriz zira her yol dönüp dolaşıp bu meydana çıkıyor ve tüm kafeler, restoranlar, eğlence mekanları, gezilecek yerler, seyyar satıcılar vs. bu çevrede toplanmış. Zaten hem gündüz hem de gece şehrin en kalabalık yeri burası, özellikle hava karadıktan sonra kimse evinde oturmuyor, herkes bu meydana akın ediyor. Sadece insanları değil, dinleri de birleştiren bir meydan zira bir tarafında Sinan Paşa Camii varken diğer taraflarında bir Ortodoks Kilisesi ve Katolik Kilisesi yer alıyor. Şadırvandan akan su çok lezzetli, mutlaka şişenizi veya termosunuzu bu çeşmeden doldurun. Hem suya da para vermemiş olursunuz, fena mı?

Halveti Tekkesi (The Halvet's Tekke): Halvetilik tarikatı 16. Yüzyılda Pir Osman Baba tarafından kurulmuş ve burada bulunan tekke binası da sadece taş ve tuğlalar kullanılarak 1835 yılında inşa edilmiş. Tam anlamı ile kompleks bir yapı diyebiliriz zira içerisinde; kabirler, dua odaları, oturma odaları, ikametler, türbe ve semihane bölümü bulunuyor. Türbe bölümünde Pir Osman Baba'nın ve 9 tarikat şeyhinin kabirleri bulunuyor. Kosova genelinde Halvetiliğin merkezi olarak kabul ediliyor. Avlu kısmına dilediğiniz gibi girebilirsiniz ancak iç kısımları ziyaret etmek için izin almanız gerekiyor ayrıca her Perşembe yatsı namazından sonra zikir yapılıyor, aklınızda bulunsun. Bahçesinde eski dönemde kalma göz kamaştıran bir de işlemeli mermer çeşme bulunuyor, mutlaka fotoğraflayın. Şadırvan Meydanı'na yaklaşık 5 dakikalık yürüme mesafesinde, kime sorsanız gösterir ayrıca tekkenin hemen yan tarafı da Saraçhane Camii'nin avlusu, aklınızda bulunsun.

Gazi Mehmet Paşa Hamamı: Adından da anlaşılacağı üzere Gazi Mehmet Paşa tarafından, 1574 yılında inşa ettirilen bu çift kubbeli hamam kompleksi, kadınlara ve erkeklere ayrılmış iki farklı bölümden oluşuyor. 1944 yılına kadar aktif olarak kullanılmış ancak daha sonra Unesco Dünya Kültür Mirası Listesine alınarak etrafında yer alan ve komplekse zarar veren

tüm yapılar yıkılmış. Tüm bu ilgi ve alakadan sonra bir anda kaderine terk edilmiş ve uzun yıllar sonra Türk İş Birliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA) ve UNESCO'nun desteğiyle tekrar restore edilmeye başlanmış. Günümüzde görevine sanat galerisi olarak devam ediyor ve içerisinde tarihi eserler ve tablolar sergileniyor. Aynı zamanda restorasyon çalışmaları da hızla devam ediyor, bu yüzden iç kısımları sadece haftanın bazı günleri ziyaret edilebiliyor. Konum olarak; Halveti Tekkesinin az ilerisinde, Şadırvan Meydanı'nın ise 5 dakika uzağında bulunuyor.

Namazgâh (Kırık Camii): Halk arasında Kırık Camii olarak da bilinen bu namazgahın orijinali, şehrin fethinden hemen sonra, 21 Haziran 1455 yılında inşa edilmiş. Rivayete göre Fatih Sultan Mehmet şehre geldiğinde ilk Cuma namazını da bu mescitte kılmış. Bildiğiniz üzere Osmanlı döneminde halkın daha geniş bir alanda namaz kılabilmesini sağlamak amacıyla böyle namazgahlar inşa edilmiş, ülkemizde de örneklerini Gelibolu, Trabzon ve Bursa'da görebilirsiniz. Tabi bu namazgahın orijinali Yugoslavya dönemi boyunca yaşadığı onca tahribattan sonra yıkılmış ve 2001 yılında Birleşmiş Milletler Barış Gücü adına bölgede görev yapan Kosova Türk Tabur Kuvvet Komutanlığına bağlı askerlerin ve Diyanet İşleri Başkanlığının maddi destekleri ile aslına uygun olarak yeniden yaptırılmış. Namazgahın etrafında bulunan park ile alakalı çevre düzenlemesi de Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından yapılmış. Konum olarak Şadırvan Meydanı'na 15 dakikalık yürüme mesafesinde ve otobüs terminalinin de hemen karşısında yer alıyor.

Cuma Camii (Our Lady of Ljevis): Prizren'de göreceğiniz en ilgi çekici yapılardan birisi şüphesiz bu kiliseden çevrilen bir cami örneği olan Cuma Camii. Halen sapa sağlam ayakta duran bu Ortodoks Kilisesi 1307 yılında, Sırbistan Krallığı döneminde yapılmış ve 1455 yılında Osmanlı şehri fethettikten sonra da Fatih Sultan Mehmet Han'ın emri ile camiye dönüştürülmüş. Adına da camiye çevrildikten sonra ilk kez Cuma namazı kılındığı için Cuma Camii denilmiş. Müslümanlar tarafından 1912 yılına kadar ibadet için kullanılmış ve daha sonra ülke Osmanlıdan ayrılınca tekrar kilise yapılmış. 2004 yılında yaşanan halk ayaklanmasında yakılıp, yıkılmak istenilmiş ve büyük bir hasar almış. Bu hadiseden sonra da zaten kapısına kilit vurulmuş, yani içerisi gezilemiyor. Muhteşem mimari detaylara sahip olan ve aynı zamanda UNESCO Dünya Mirası Listesinde bulunan bu kilise-cami, konum olarak Şadırvan Meydanı'na 10 dakikalık yürüme mesafesinde.

Arkeoloji Müzesi ve Saat Kulesi (Archaeological Museum and Clock Tower): Cuma Camii'nin hemen arkasında göreceğiniz saat kulesinin olduğu tarihi binanın aslı, 1498 yılında Ahmet Şemseddin Bey tarafından yaptırılmış ancak zamanla ağır hasarlar aldığı için orijinal tarihi bina 2003 yılında tamamen yıkılmış ve 2008 yılında ise aslına uygun olarak tekrar inşa edilmiş. Binanın üzerine ise 17. yüzyılda bu beyaz renkli saat kulesi eklenmiş. Orijinali aslında bir hamam olan bina kompleksi günümüzde arkeoloji müzesi olarak kullanılıyor. Prizren çevresinde yapılan kazılarda elde edilen, Roma ve Osmanlıya dair yüzlerce farklı eser sergileniyor.

Arasta Camii (Minaresi): Burası aslında Arasta Mahallesi ve bu minare de Osmanlı'dan kalan ancak 1960'lı yıllara gelindiğinde dönemin Yugoslavya hükümeti tarafından modernleşme çalışması adı altında umarsızca yıkılan Arasta Camii'ne ait minare. 1526-1538 yılları arasında inşa edilen Arasta Camii, yapıldığı dönem çevresine konuşlanan esnaflar sayesinde adeta bir ticaret merkezi haline gelmiş ancak 1913 yılında meydana gelen yangın sonucunda arasta denilen çarşı tamamen yanarak kullanılamaz hale gelmiş. 1960'lı yıllarda çevresinde yer alan binalarla birlikte yıkıldıktan sonra ise Müslüman halkın protestoları sayesinde sadece farklı taşlar kullanılarak yapılan bu minare kurtarılabildi. Eğer minarenin üst kısmına dikkatlice bakarsanız bir Davud Yıldızı görürsünüz. Konum olarak Sinan Paşa Hamamı'nın hemen yan tarafında yer alıyor.

Prizren Kalesi (Prizren Fortress, Kaljaja): Bana göre bir şehirde eğer yüksek bir yer varsa, ya ilk önce ya da en son çıkılmalı. Eğer şehri gezmeye başlamadan önce çıkarsanız, şehir manzarasına bakarak göreceğiniz yerlerin konumları hakkında bir ön bilgi sahibi olur, yapacağınız rotayı kafanızda canlandırabilirsiniz. Eğer şehir merkezini gezip bitirdikten sonra çıkarsanız, artık şehri yakından tanıdığınız ve sokak sokak bildiğiniz için gördüğünüz yerleri ayırt etmeniz kolaylaşacak, manzaranız çok daha anlamlı olacaktır. Şehri kuş bakışı görebileceğiniz, muhteşem bir panoramik şehir manzarası sunan Prizren Kalesi; hem tarih hem de fotoğraf meraklıları için adeta biçilmiş bir kaftan. Kale kompleksinin ilk hali Antik Roma döneminde inşa edilmiş, Bizanslılar tarafından bir hisar görünümü kazandırılmış ve bölgenin Osmanlı hâkimiyetine geçmesinden sonra da yapılan eklemeler ile modern bir kale haline getirilmiş. Tabi o eski halinden eser yok şimdi, sadece surlardan ibaret ve binlerce turist tarafından ziyaret ediliyor olmasına rağmen oldukça bakımsız bir halde. Surların uç kısmında, Osmanlı'dan kalan ve Ramazan ayında iftar vaktinin geldiğini hatırlatmak için kullanılan asırlık bir demir top bulunuyor. Prizren Kalesi şehir merkezinden yaklaşık 600 metre yükseklikte, yani tüm şehre ve ovaya hakim bir konumda bulunuyor. Hem çıkması hem de inmesi meşakkatli olan bir kale, bu yüzden sağlam bir ayakkabı seçin ve yanınıza bol su alın derim. Gün batımına yakın bir saatte çıkmanızı ve güneşin batışını kaleden seyretmenizi de şiddetle tavsiye ederim. Kaleye giriş ücretsiz ve Sinan Paşa Camii'nin yan tarafında göreceğiniz patikayı tırmanmanız gerekiyor.

Sırp Ortodoks Kilisesi (Church of the Holy Savior): Kaleye giden yolun kenarında göreceğiniz bu üstü açık kilise, Prizrenli asilzade Mladen Vladojevic ve ailesi tarafından 1330'lu yıllarda inşa ettirilmiş. Diğer adı Kurtarıcı İsa Heykeli olan kilise, 1990 yılında Olağanüstü Önemle Korunan Kültür Anıtı olarak ilan edilmiş ancak 2004 yılında kentte yaşayan Sırlar ile Arnavutlar arasında yaşanan çatışmalar sırasında ağır hasar almış. Günümüzde halen harabe bir halde duruyor. Giriş ücreti 2 Euro ama içeride görülecek pek bir şey yok. Zaten kaleden baktığınız zaman kiliseyi net bir şekilde görebiliyorsunuz.

Our Lady of Perpetual Succour Katedrali: Burası aynı zamanda Prizren Katedrali olarak da adlandırılan, 1870 yılında Üsküp Başpiskoposu Dario Bucciarelli tarafından yaptırılan bir

Roma Katolik Kilisesi. 1883 yılında Hırvat bir ressam tarafından ince bir işçilik ile iç duvarlarına yapılan freksler kesinlikle görölmeye değer.

Emin Paşa Cami: Şadırvan Meydanı'na çok yakın bir konumda, Gazi Mehmet Paşa Hamamı'nın hemen arkasında yer alan Emin Paşa Camii, Prizren Sancak Beyi Emin Paşa tarafından 1831 yılında inşa edilmiş. Tek kubbeli olarak tasarlanan caminin iç ve dış duvarlarında mavi renkli motifler ve desenler bulunuyor. Bahçe kısmında ise Emin Paşa'nın kabri ve eski kabirler mevcut. Restorasyonu 2015 yılında yine TİKA tarafından yapılan bir Osmanlı eseri.

Gazi Mehmet Paşa Camii: Girişinde yer alan kitabeye göre 1561 yılında inşa edilen ve şehirde bulunan eski camilerden biri olan Gazi Mehmet Paşa Camii, Mehmet Paşa'nın mezarının da bulunduğu geniş bir avluya, aynı zamanda medrese ve kütüphaneye de sahip olan bir kompleks. Günümüzde Bajrakli (Bayraklı) Camii olarak bilinen bu caminin hemen arkasında Arnavutluk Birliği Müzesi yer alıyor. Restore edilen eski Osmanlı mimarisine sahip evlerin bulunduğu müzede, Osmanlıdan kalan belgeler, kitaplar, tablolar, heykeller vs. sergileniyor ve giriş ücretsiz.

Müderris Ali Efendi Camii: Our Lady of Perpetual Succour Katedrali'nin hemen karşısında göreceğiniz, bir diğer Osmanlı eseri olan cami, 1543 yılında adını aldığı Müderris Ali Efendi tarafından inşa edilmiş. Cami ile ilgilenen görevliler iyi derecede Türkçe biliyor ve Türk olduğunuzu duyduklarında derin bir iç çekerek yıllar boyunca Müslümanlar olarak yaşadıkları baskıyı ve zulmü anlatıyor. Gidin, bir bardak çaylarını için derim.

Prizren Hakkında Faydalı Bilgiler;

1- Prizren Balkanlar genelinde gezebileceğiniz en ucuz şehirlerden birisi ama para birimleri Euro, yani ne kadar ucuz olursa olsun bizim için pahalı. Şöyle düşünün; köfte+içecek 4 Euro ama Türk Lirası'na çevirdiğiniz zaman yaklaşık 26 Lira yapıyor. Türkiye'de de 25 Liraya bir porsiyon kebab yiyebiliyorsunuz. Mesela magnet almak istediniz; 3 Euro denilince az gibi görünüyor ama 20 Liraya bir tane buzdolabı magneti alacaksınız. Ucuzluğuna, pahalılığına siz karar verin.

2- Küçük bir şehir olduğu için toplu taşıma veya taksiye ihtiyacınız yok. İsteddiğiniz her yere yürüyerek kolayca gidebilirsiniz. Şehrin en uzak yerlerinden birisi otobüs terminali, orası bile Şadırvan Meydanı'na yürüyerek 15 dakika.

3- Sıkıştırılmış bir tur ile 1 günde Prizren'i gezebilirsiniz ama bana sorarsanız aceleyle getirmeyin derim. Zaten Kaleye çıkmanız, orada oyalanmanız ve inmeniz yarım gün sürecek. Gün planlamanızı ona göre yapın.

4- Taş Köprü'nün hemen karşısında göreceğiniz Türkiye Cumhuriyeti Başkonsolosluğu'na ziyaret amaçlı girebilir, yetkililerle tanışabilirsiniz.

5- Kış aylarında gitmenizi pek tavsiye etmem zira yaz mevsiminde bile akşamları bir miktar serin oluyor. En güzel dönem Mayıs ve Eylül ayları, ne sıcak ne soğuk.

6- Hangi sokağa girseniz karşınıza bir cami çıkacak, bu camilerin hepsi tarihi değere sahip değil. Şehirde fazla vaktiniz yoksa yukarıda yazdığım camilerin önemli olanlarını seçip onları ziyaret edebilirsiniz.

7- Şehirde yaşayan Sırp nüfusu çok çok az ve Türk nüfusu çok fazla evet ama siz yine de toplum içerisinde eleştirel konuşmalar yapmayın. Tatsızlık çıkabilir.

8- Güvenlikle alakalı herhangi bir endişeniz olmasın, gezip görebileceğiniz en güvenli şehirlerden birisi Prizren.

9- Eğer Fenerbahçe taraftarı iseniz, nehir kenarında göreceğiniz, açılışı Prizren doğumlu Ali Şen tarafından yapılan Fenerbahçeliler Derneği'ne uğrayıp çay içebilir veya maç gününe denk gelerseniz fanatik Prizrenliler ile birlikte maçı seyredebilirsiniz.

10- Kosova bugün dünya üzerinde 114 ülke tarafından tanınıyor ancak Sırbistan tarafından tanınmadığı için seyahat rotanızı önce Sırbistan olarak belirleyin zira Kosova'dan sonra Sırbistan'a giderseniz kapıdan geri çevrilirsiniz. Eğer vaktiniz kalırsa, nehir kenarında olan Prizren Belediye Binası'nı bulun ve ön cephesine asılan, Kosova'yı tanıyan her ülkeye kendi dillerinde teşekkür edilen dev afişleri inceleyin.